

Opgave Digitale Transformatie

2024 -

Concernteam Digitale Transformatie

Gemeente Rotterdam

Colofon

Gemeente Rotterdam, Concernteam Digitale Transformatie

Datum: 15 december 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Uitgangspunten	4
1.2	Gezamenlijke verantwoordelijkheid	5
1.3	Speerpunten	5
2	Digitaal persoonlijk leiderschap	6
2.1	Digitaal leiderschap	6
2.2	Digitaal persoonlijk leiderschap (en digitale vaardigheden)	6
3	Passende dienstverlening	7
3.1	Van proces naar reis	7
3.2	Samen met Rotterdammers ontwikkelen we dienstverlening	7
3.3	Begrijpelijke communicatie met de Rotterdammer	7
4	Van data naar waarde	8
4.1	Datastromen	8
4.2	Datasturing	8
5	Digitaal Inclusief	9
5.1	Vergroten van het bereik van digitale inclusie-initiatieven	9
5.2	(Helpen) zorgen voor veilig werkende apparaten en internettoegang	9
5.3	Civic AI-lab Rotterdam	9
6	Compliance <i>by design</i>	10
6.1	Ontwerp Enterprise architectuur	10
6.2	Integratie van kaders	10
6.3	Samenwerking in compliance	10
7	Rotterdam digitaal	11
7.1	Rotterdam innoveert	11
7.2	Rotterdamse Digitale Identiteit	11
7.3	Open Urban Platform	12

1 Inleiding

De maatschappij digitaliseert steeds verder. De manier van werken, wonen en verplaatsen van Rotterdammers verandert. De veranderingen die de stad doormaakt op sociaal, economisch en ruimtelijk gebied vragen nieuwe vormen van samenwerking, nieuwe initiatieven en andere vormen van regie. Digitalisering wordt steeds bepalender voor de toekomst van onze organisatie. Digitalisering heeft stevige impact op elke sector en op ons hele concern.

We hebben de afgelopen jaren hard gewerkt aan digitalisering. Zo hebben we de basis verstevigd met een 24x7 infrastructuur en met investeringen in beveiliging en privacy. We hebben moderne dienstverlening gerealiseerd zoals de Digitale Balie en het burgerportaal Thomas. Ook hebben we onze organisatie versterkt met Data Analyse Competentie Centra (DACC's) en met de mogelijkheid om zelf apps te ontwikkelen.

Voor de komende jaren zien wij het digitaliseringsvraagstuk verbreden.

Digitale transformatie is voor Rotterdam een maatschappelijke opgave geworden. Zo gaat het maatschappelijke debat tegenwoordig ook over *e-health*, digitale inclusie en ethisch verantwoorde omgang met data. Wij nemen hierin onze verantwoordelijkheid. Wij dragen actief bij aan een kansrijke, veilige en inclusieve digitale stad en wij werken toe naar een betere manier van werken voor de Rotterdammer en onze collega's. Dit is onze Opgave Digitale Transformatie. Wij maken dit waar door verbeterde digitale dienstverlening en door onze betrokkenheid in netwerken en maatschappelijke initiatieven rondom digitalisering. En daarbij werken we vanuit normen en waarden waar we aanspreekbaar op zijn.

Tegelijkertijd doen we het de komende jaren met minder middelen. Daarom maken we keuzes. Hoe zorgen we ervoor dat we met digitalisering onze maatschappelijke doelen realiseren en kosten besparen? We maken stevige kosten/baten afwegingen: welke investeringen leveren het meeste op, wat kunnen we minder dubbel doen en wat moeten we stoppen? En hoe kunnen we onze organisatie wendbaarder en slagvaardiger maken om noodzakelijke vernieuwingen te realiseren? Daarbij realiseren we ons dat de kosten voor de baten uitgaan en dat de arbeidsmarkt krap is.

Met deze blik richten wij per 2024 onze concernbrede inspanningen op de Opgave Digitale Transformatie. Deze concernbrede samenwerking van clusters op veranderinitiatieven onderscheidt de Opgave Digitale Transformatie van reguliere ICT-projecten, die we vanuit een cluster initiëren om actuele problemen op te lossen.

1.1 Uitgangspunten

Drie uitgangspunten zijn het vertrekpunt voor concernbrede veranderinitiatieven:

Mensgericht

De mens is de sleutel tot succes. We investeren in bewustzijn, vaardigheden, gebruikersbetrokkenheid in ontwikkeling en digitale inclusie van medewerkers, Rotterdammers, bedrijven en instellingen.

Integraal

We zorgen voor samenhang tussen ontwikkelingen, met verstevigde samenwerking tussen de Rotterdamse clusters en met ketenpartners en gericht op versterking van waardeketens (reeks activiteiten die waarde toevoegen voor de Rotterdammer).

Innovatief

We leveren waarde door ontwikkelde en nieuwe innovaties goed in onze dienstverlening en bedrijfsvoering in te bedden met de juiste randvoorwaarden.

1.2 Gezamenlijke verantwoordelijkheid

De Opgave Digitale Transformatie is van ons allemaal. Wij borduren voort op het coalitieakkoord, de meerjarige doelstellingen van clusters en de uitkomsten van diverse workshops met brede concernvertegenwoordiging in het samenstellen van veranderinitiatieven.

De Opgave Digitale Transformatie vraagt inzet, samenwerking en doorzettingsvermogen van de gemeente Rotterdam. Het Concernteam Digitale Transformatie stuurt op de voortgang en onderlinge samenhang tussen veranderinitiatieven. Met eenduidige sturing vanuit het Concernteam in plaats van de diverse overleggen versterken we onze integrale blik en slagkracht. Het Concernteam bestaat uit portefeuillehouders uit elk cluster met mandaat om besluiten te nemen.

1.3 Speerpunten

We zetten in op 6 samenhangende speerpunten:

Persoonlijk digitaal leiderschap

Een slagvaardige organisatie met digitaal bewustzijn, digitale fitheid en leiderschap.

Passende dienstverlening

Rotterdammergerichte dienstverlening met een integrale benadering.

Van data naar waarde

Datagedreven sturing per team vanuit een solide informatiehuishouding, stevig datafundament en datakwaliteit die meerwaarde bieden voor het concern en de Rotterdammer.

Digitaal Inclusief

We willen gelijke kansen voor alle Rotterdammers, waarbij toegang tot digitale middelen en vaardigheden belangrijk is. Daartoe werken veel verschillende mensen en organisaties samen om ervoor te zorgen dat iedereen die dat wil, mee kan doen in de digitale maatschappij.

Compliance *by design*

Laagdrempelige integratie van wetgeving, richtlijnen en randvoorwaarden in ons werk, vanuit een uniforme gedachte en aanpak.

Rotterdam Digitaal

Verbinding van de stad als samenleving met de digitale stad van morgen.

2 Digitaal persoonlijk leiderschap

Digitalisering is een feit. Dit vergt bewustzijn en vaardigheden van ons allen. “Hoe kan ik in mijn dagelijkse werk de mogelijkheden benutten?” Maar ook: “Hoe zorg ik dat mijn werk toegankelijk is voor wie minder digitaal vaardig is?” De snel veranderende wereld van digitalisering vraagt ons hierop te organiseren. Wendbaar acteren op nieuwe behoeften, met een reflectief vermogen voor verbetering van samenwerking en uitvoeringskracht. Met veel aandacht voor de richting, de inrichting van onze organisatie en de verrichting door onze collega's, zodat we digitale middelen en kennis optimaal gebruiken en toegevoegde waarde blijven leveren voor de staf en haar inwoners.

Dit zijn onze focusgebieden:

2.1 Digitaal leiderschap

De digitale transformatie gaat verder dan automatisering, digitalisering en de inzet van technologie. Het gaat ook om het aanpassen van werkwijzen en het transformeren van cultuur en leiderschap in een organisatie. Om zo waarde toe te blijven voegen voor de stad en haar inwoners, over grenzen heen samen te werken en wendbaar te kunnen organiseren. Dit vraagt om bestuurders en managers die begrijpen waar digitale transformatie over gaat en zichtbaar het goede voorbeeld geven. We helpen bestuurders en managers om deze slag te maken, waarbij de maatschappelijke opgaven het uitgangspunt blijven. Er wordt aangesloten op de werkwijze van het Rotterdams leiderschap – een beweging die de continue ontwikkeling van het leiderschap in de organisatie ondersteunt. Richting geven en ruimte maken voor digitale transformatie wordt daarin ondergebracht.

We bouwen door aan een context, structuur en cultuur waarin flexibiliteit, continue verbetering en optimaal leren centraal staan. Zo ontwikkelen we onszelf mee in de digitale transformatie van de gemeente en stad. De mens is en blijft daarin de sleutel tot succes. Onze veranderaanpak past bij onze ambities en bij onze organisatieontwikkeling.

2.2 Digitaal persoonlijk leiderschap (en digitale vaardigheden)

Mensen maken de dienstverlening, zij maken het verschil. Richting geven aan je eigen werk in een snel veranderende wereld is op alle plekken in de organisatie van vitaal belang. Daarom vergroten we het persoonlijk digitaal leiderschap van de collega's. We zorgen ervoor dat iedereen digitaal fit is en zijn werk goed kan blijven doen. Daarbij is voor ons de combinatie van *mindset*, werkstijl en digitale vaardigheden het uitgangspunt. Het gaat om harde én zachte vaardigheden van onze medewerkers. Die zijn voor iedereen belangrijk, maar niet voor iedereen gelijk. Daarom werken we verder aan het initiatief *Future Work Skills* en de daarin ontwikkelde persona's. Die geven inzicht in hoe het werk voor verschillende groepen in de organisatie verandert en wat er nodig is om de Rotterdammer optimaal van dienst te blijven. Denk aan de ontwikkeling en het gebruik van digitale middelen, maar ook aan de versterking van digitaal bewustzijn, digitale samenwerking en participatie. We investeren in kennis en kunde in de praktijk met een passend leer- en ontwikkelaanbod vanuit een Digitale Academie met trainingen en coaching op groeps- en individueel niveau. Deze kennis en kunde draagt ook bij aan bredere inzetbaarheid van medewerkers, waar we de komende jaren als organisatie naar toe willen werken. We verbinden het samenstellen van leeractiviteiten met vragen en opbrengsten uit de andere speerpunten uit deze Opgave Digitale Transformatie.

Ook bouwen we voort op de visie van Rotterdam Inclusief. Binnen de gemeente werken veel collega's die net als de Rotterdammer problemen ondervinden om digitaal mee te kunnen blijven doen. Het voorkomen van digitale ongelijkheid geldt ook binnen de eigen organisatie en sluit daarmee aan bij de aanpak in het programmaplan digitale inclusie.

3 Passende dienstverlening

Hoe zetten we de Rotterdammer, ondernemer of bezoeker centraal en maken we de Rotterdamse dienstverlening persoonlijk, betrouwbaar en eigentijds? Hoe blijft onze dienstverlening aangesloten op de behoefte van de Rotterdammer? Hoe kunnen we waarde van onze dienstverlening voor de Rotterdammer vergroten en besparen we kosten? Wanneer is een knelpunt in onze dienstverlening op te lossen met een procesverbetering, digitale functionaliteiten of datagedreven sturing? We realiseren verbeteringen met meer impact door een integrale, concernbrede, en stapsgewijze benadering. Hierbij verbinden we de digitaliserings- en data-strategie met uitgangspunten en kaders voor dienstverlening. Met het speerpunt 'passende dienstverlening' plukken we de vruchten van multidisciplinaire werkwijzen zoals opgeschaald in het speerpunt 'Persoonlijk digitaal leiderschap'. Bij passende dienstverlening is elke Rotterdammer uniek. Hij/zij heeft de keuze via welke ingang hij/zij ons benadert, de ene keer telefonisch en de andere keer aan een balie. De dienstverlening is integraal: medewerkers hebben de middelen en informatie bij de hand om de Rotterdammer op weg te helpen ook al staat hij niet bij het juiste loket. We zorgen voor zelfredzaamheid en een Rotterdammer die zelf de regie kan nemen. In onze dienstverlening zetten we de Rotterdammer centraal en gaan we uit van zijn/haar behoeften, perspectief en beleving. Daarmee vergroten we het vertrouwen.

Dit zijn onze aandachtsgebieden:

3.1 Van proces naar reis

We werken van buiten naar binnen. We betrekken de Rotterdammer bij nieuwe ontwikkelingen en verbeteringen van een (intern) product of dienst en benodigde digitalisering. We pakken die klantreizen aan waarvan de Rotterdammer aangeeft dat die het belangrijkste zijn om op te verbeteren. Dat weten we door in contact te staan met de Rotterdammers en informatie te analyseren. We ontwerpen klantreizen samen met de Rotterdammers, optimaliseren processen voor en met medewerkers en zorgen voor een integrale, flexibele en moderne informatievoorziening waarbij de Rotterdammer centraal staat en waarmee we stapsgewijs resultaten realiseren. Bijvoorbeeld door het UX-lab in te zetten. We werken samen en delen resultaten en *best practices* met elkaar.

3.2 Samen met Rotterdammers ontwikkelen we dienstverlening

We betrekken de burger actief bij initiatieven, projecten en nieuw beleid dat voor een specifieke doelgroep bestemd is. Op deze manier toetsen we vroegtijdig of de ontwikkelingen aansluiten bij wat de Rotterdammer nodig heeft en of het 'te doen' is. Daarmee bereiken we een gezamenlijk gedragen resultaat met de gemeente en burger. Goede voorbeelden hiervan zijn Wijk aan Zet (betrokkenheid bij de wijk), Wij'k, MeldR (eenvoudig melden van problemen in de buitenruimte) Mijn Rotterdam (betrokkenheid bij projecten), het Civic AI Lab (onderdeel van het programmaplan Digitale Inclusie) en werken we aan de introductie van de zogenaamde Doenvermogenstoets (betrokkenheid bij beleid).

3.3 Begrijpelijke communicatie met de Rotterdammer

Als gemeente zijn wij een betrouwbare partner, die transparant is en die duidelijke taal spreekt en schrijft. Daarom is overzichtelijke en begrijpelijke communicatie met de Rotterdammer heel erg belangrijk. We blijven werken aan eenvoudige formulieren en een één-loketgedachte waarbij de Rotterdammer centraal staat. Ook beperken we het aantal gemeentelijke websites, vergroten we de toegankelijkheid van websites en apps en werken we toe naar één digitale plek waar elke Rotterdammer al zijn gegevens kan inzien, zaken kan starten en de status van lopende zaken kan volgen. Hiermee zorgen voor één gezicht en vindplaats. Voor de groep die moeite heeft met taal en/of digitaal niet vaardig is hulp beschikbaar. We bieden altijd een niet-digitale ingang aan naast het digitaal loket.

4 Van data naar waarde

De afgelopen jaren heeft het Programma Datagedreven Werken (DGW) een technische basis en organisatie gerealiseerd voor het beschikbaar maken van data en ontwikkelen van informatieproducten. We willen doorbouwen naar plateau 3 van de Datastrategie: 'Data in ons DNA'. Er ligt nog veel werk om waardevolle data te ontsluiten en we willen structureel gaan sturen op basis van ontwikkelde informatie om excellente en passende dienstverlening te realiseren.

Dit zijn onze focusgebieden:

4.1 Datastromen

We verstevigen ons datafundament met een reeks datasets. We werken hierbij vraag gestuurd, vanuit een businesscase waarin de maatschappelijke en organisatorische baten voor de aanvrager benoemd staan, evenals baten voor breder gebruik. Waarbij de dataorganisatie de middelen heeft om de ondersteuning te verzorgen en om data breder ter beschikking te stellen. Het gaat in toenemende mate ook om 'open data': data die we ter beschikking stellen aan de maatschappij. Ons vertrekpunt is hierbij dat de Rotterdammer eigenaar is van zijn eigen data. We werken samen met ketenpartners om data in de keten beschikbaar te maken met gebruik van afgesproken principes en standaarden zoals Common Ground. Met deze structurele aanpak bevorderen we de ontsluiting en de kwaliteit van data uit 'silo's'.

4.2 Datasturing

Wij realiseren waardevolle informatieproducten voor onze dienstverlening en bedrijfsvoering. Maar we hebben nog een brug te slaan tussen onze clusterdoelstellingen en beschikbare informatie. De komende jaren willen wij toe naar structurele en consequente sturing op doelstellingen van teams met behulp van data en informatie. Naar een reguliere, datagedreven besluitvormingscyclus op basis van KPI's die afgeleid zijn uit onze maatschappelijke opgaven, waarmee wij ons ook kunnen verantwoorden aan onze burgers. Zo'n vernieuwde routine vergt een investering in definitie van informatiebehoeften, stuuraanpak, nieuwe vaardigheden en gedrag, onder meer ondersteund met training en coaching vanuit de Digitale Academie.

5 Digitaal Inclusief

De ambitie van Digitale Inclusie is dat iedere Rotterdammer mee kan doen in de digitale wereld. We willen gelijke kansen voor alle Rotterdammers, waarbij toegang tot digitale middelen en digitale vaardigheden belangrijk zijn. Daartoe werken we met verschillende mensen en organisaties samen om ervoor te zorgen dat iedereen die dat wil, mee kan doen in de (digitale) maatschappij. Ook het positief inzetten van algoritmen in maatschappelijke vraagstukken en het voorkomen van verkeerd gebruik, draagt bij aan gelijke kansen en is tevens onderdeel van onze ambitie.

Digitale inclusie draait om gelijke toegang, het 'empoweren' van mensen en het creëren van kansen in de digitale wereld. Met 'empoweren' bedoelen we het versterken van individuen of groepen door hen de nodige kennis, vaardigheden, middelen en het zelfvertrouwen te geven om controle te nemen over hun eigen leven, beslissingen te nemen en positieve veranderingen te bewerkstelligen. Het gaat om het vergroten van hun vermogen om invloed uit te oefenen en deel te nemen aan zaken die hen aangaan, met als doel het verbeteren van hun welzijn, mogelijkheden en positie in de samenleving.

Dit zijn onze focusgebieden:

5.1 Vergroten van het bereik van digitale inclusie-initiatieven

Het doel in deze aanpak is om samenwerking tussen verschillende groepen en organisaties in Rotterdam die werken aan digitale inclusie te bevorderen, zodat Rotterdammers beter worden geïnformeerd over de mogelijkheden om ondersteuning op het gebied van digitale vaardigheden te ontvangen en passende ondersteuning te vinden. Dit heeft als gevolg een toename van het bereik, de effectiviteit en daarmee de impact van digitale inclusie initiatieven in de stad. Om dit te bereiken creëren we overzicht en zorgen we voor afstemming van initiatieven op het gebied van digitale inclusie.

5.2 (Helpen) zorgen voor veilig werkende apparaten en internettoegang

De tweede doelstelling is ervoor zorgdragen dat meer Rotterdammers toegang hebben tot veilig werkende apparaten en internet, zodat zij digitaal kunnen meedoen. Daarom bieden we overzicht in het lokale aanbod (i.r.t. de uitgifte van apparaten) en informeren we Rotterdammers hierover, zodat ze weten waar ze terecht kunnen. Dit draagt ook bij aan de effectiviteit van andere initiatieven op het gebied van digitale inclusie.

5.3 Civic AI-lab Rotterdam

Het toepassen van algoritmen biedt kansen om efficiënter en doelmatiger te werken en onze dienstverlening te verbeteren. Tegelijkertijd weten we dat verkeerd gebruik van algoritmen ook Rotterdammers heeft geraakt. Het is duidelijk dat het gebruik van algoritmen en kunstmatige intelligentie veel kansen biedt, maar ook risico's met zich mee kan brengen.

Onze derde doelstelling is het betrekken van Rotterdammers die normaal gesproken niet worden gevraagd of die niet veel met technologie bezig zijn bij de ontwikkeling van algoritmen. Hiertoe zetten we een 'Rotterdams Civic AI-Lab' op, waarin we participatie op algoritmen organiseren. Dit draagt bij aan betrokkenheid van Rotterdammers, verdere transparantie, vertrouwen en helpt bij het voorkomen van onbedoelde of uitsluitende uitkomsten van het gebruik van deze technologie.

6 Compliance *by design*

Betrouwbaarheid is een kernwaarde voor de overheid. Om die kernwaarde te borgen, hanteren we kaders met betrekking tot architectuur, privacy, security, ethiek, datamanagement en algoritmegebruik. We beschermen hiermee de privacy van Rotterdammers en medewerkers, beveiligen gevoelige gegevens, borgen ethisch en transparant gebruik van algoritmen en bevorderen een efficiënte informatievoorziening. De vele kaders kunnen echter overweldigend zijn voor medewerkers, waardoor integratie in hun dagelijkse werkzaamheden een uitdaging wordt. Compliance *by design* maakt de integratie van deze aspecten laagdrempeliger door tijdens het ontwikkelproces stapsgewijs rekening te houden met deze vereisten. Een belangrijke voorwaarde voor compliance *by design* is het beschikbaar krijgen van een enterprise architectuur, op basis waarvan compliance op een uniforme, wendbare en efficiënte manier kan worden ingevoerd.

Dit zijn onze focusgebieden:

6.1 Ontwerp Enterprise architectuur

Een Enterprise architectuur biedt een gestructureerd raamwerk dat de doelen en activiteiten van onze organisatie vastlegt en met principes, richtlijnen en standaarden richting geeft aan de processen en informatievoorziening. Het geeft onze gemeente een holistisch overzicht van de huidige en gewenste situatie, waardoor betere besluitvorming mogelijk is (over starten én stoppen) en de samenwerking tussen clusters en externe partners wordt bevorderd. Met een Enterprise architectuur zijn we in staat om redundantie en complexiteit in IT-landschappen te verminderen, wendbaarheid, interoperabiliteit, gegevensbeheer en kostenbeheersing te vergroten en een robuuste basis te geven aan compliance *by design*. Wij incorporeren hierbij landelijke (en Europese) standaarden zoals Common Ground en GEMMA van de VNG en bouwen eigen standaarden zoals de GAIA-architectuur. We investeren in de analyse en doorontwikkeling van de huidige architectuur, definitie van doelarchitectuur en het sturen op stapsgewijze realisatie van de doelarchitectuur, inclusief verandermanagement, communicatie en training.

6.2 Integratie van kaders

De verschillende kaders rond informatiebeheer, -beveiliging, privacy en datagebruik brengen we bijeen in een gemeenschappelijk kader. We borgen dat verschillende facetten worden belicht en afwegingen rond informatiegebruik integraal kunnen worden gemaakt. Binnen het concern starten we een strategisch overleg om vanuit de verschillende expertises dit kader te maken en een platform te bieden voor het bespreken van dilemma's. Dit overleg is ook een platform om Rotterdam voor te bereiden op komende (Europese) wet- en regelgeving en impact daarvan op organisatie en stad te duiden.

6.3 Samenwerking in compliance

Door al tijdens het ontwerp- en ontwikkelproces rekening te houden met richtlijnen en randvoorwaarden en waarbij experts op het gebied van architectuur, privacy, security, ethiek, informatiebeheer en datamanagement en wetgeving vroegtijdig samenwerken, wordt compliance inherent aan systemen en processen. Daardoor is het voor medewerkers niet langer nodig om achteraf ingewikkelde compliance-maatregelen toe te voegen. Zo kunnen medewerkers zich focussen op hun kerntaken, wetende dat compliance in de kern van de organisatie is ingebouwd. We investeren in samenwerking van compliance experts, gebruikersfeedback, kennis, resources, uniforme ontwerpen, communicatie, training en regelmatige audits.

7 Rotterdam digitaal

Wij nemen onze verantwoordelijkheid in de digitale transformatie van onze stad door met Rotterdammers en Rotterdamse organisaties in dialoog te blijven over kansen en risico's van digitale ontwikkelingen voor mensen, de organisatie en de stad zelf. Dit doen wij door deel te nemen aan diverse maatschappelijke initiatieven op toepassing van technologie en de maatschappelijk impact daarvan. Deze initiatieven zijn deels gericht op de kansen en problematiek van vandaag de dag maar we kijken nadrukkelijk ook naar ontwikkelingen op de lange termijn.

Dit zijn onze focusgebieden:

7.1 Rotterdam innoveert

Hoe ziet de gemeente van de toekomst eruit en hoe draagt technologische vernieuwing hieraan bij? Technologische vernieuwingen zullen steeds sneller blijven komen, zoals Artificial Intelligence (AI), Mixed reality, Internet of Things (IoT) en selfservice app ontwikkeling. Rotterdam wil de impact en mogelijkheden van nieuwe technologie blijven verkennen en duiden met innovatiepilots, altijd vanuit de verbinding met een cluster en/of Rotterdammer. Rotterdam laat technologische innovatie vooral aan de markt en richt zichzelf meer op de toepassing en leren opschalen van bruikbare technologieën. Ook onderzoeken we de eventuele maatschappelijke vragen/keuzes bij nieuwe technologie zijn (denk aan ethiek). We werken onder meer vanuit ons eigen innovatiecentrum VONK, waarin we samen met bedrijven en onderwijsinstellingen investeren in advies, opbouw van kennis en competenties, tooling.

We participeren daarbij in tal van regionale, landelijke en Europese maatschappelijke initiatieven op het gebied van digitalisering. Zo nemen wij deel aan publiek-private partnerships om gezamenlijk digitalisering te bevorderen, zoals in Dimpact en Eurocities. We werken samen met bedrijven en onderwijsinstellingen als Erasmus Universiteit, Hogeschool Rotterdam en TU Delft om technologische oplossingen te ontwikkelen die bijdragen aan de verbetering van stedelijke diensten en infrastructuur. We creëren een gunstige omgeving voor startups met innovatiehubs, mentorprogramma's en financiering. Voor Rotterdam Digitaal investeren we in een overzicht van de initiatieven waar wij aan deelnemen, participatie en medefinanciering in de initiatieven en in het delen van resultaten.

7.2 Rotterdamse Digitale Identiteit

Om de kansen van digitalisering te kunnen pakken is het belangrijk dat iedereen in Rotterdam regie heeft over zijn of haar digitale leven. Publieke waarden als privacy, veiligheid en toegankelijkheid moeten daarbij goed zijn geborgd. Concreet betekent dit dat mensen hun gegevens bij de overheid kunnen inzien, kunnen zien hoe gegevens worden gebruikt en gegevens kunnen (laten) corrigeren als dat nodig is. Ook moeten burgers zelf gegevens kunnen delen op een manier die zij handig vinden.

Eén van die manieren is met een zogenaamde *ID-wallet*; een digitale portemonnee. Er komen steeds meer *ID-wallets* op de markt en ze worden steeds belangrijker om digitaal zaken te doen. Tegelijkertijd brengen deze *wallets* die vaak door grote techbedrijven worden gemaakt, risico's met zich mee. Denk aan een grote afhankelijkheid van niet-Europese technologiebedrijven, die niet onder (Europees) democratisch toezicht staan en het kan grote gevolgen hebben als zij ons niet meer kunnen of willen bedienen. Met een eigen *ID-wallet* wil de EU een privacy-vriendelijk alternatief bieden en de macht van grote techbedrijven beperken.

Als gemeente willen we deze *ID-wallet* kunnen inzetten in onze dienstverlening. Dat doen we niet alleen. We trekken daarin op landelijk niveau op met het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). Ook binnen de stad bouwen we aan een ecosysteem met maatschappelijke partners als Erasmus MC, Feyenoord,

Diergaarde Blijdorp en Rotterdam – The Hague Airport om Rotterdammers gezamenlijk te bedienen met een Rotterdamse Digitale Identiteit (de Rotterdamse ID-wallet).

7.3 Open Urban Platform

In doorontwikkeling van het Programma Digitale Stad bouwt Rotterdam haar Open Urban Platform (OUP) verder uit, waarmee zij meegroeit met de ontwikkeling van een digitale werkelijkheid (zoals de *metaverse*) die verweven is met onze sociale en fysieke werkelijkheid. Waar we de afgelopen jaren de 3D omgeving *Digital Twin* hebben gerealiseerd met pilots in het fysieke domein, leggen we de komende jaren het accent op het inbedden van toepassingen van de *digital twin* in dienstverlening aan de Rotterdammer, het uitbouwen van een brede community en de verbreding naar het sociale domein.